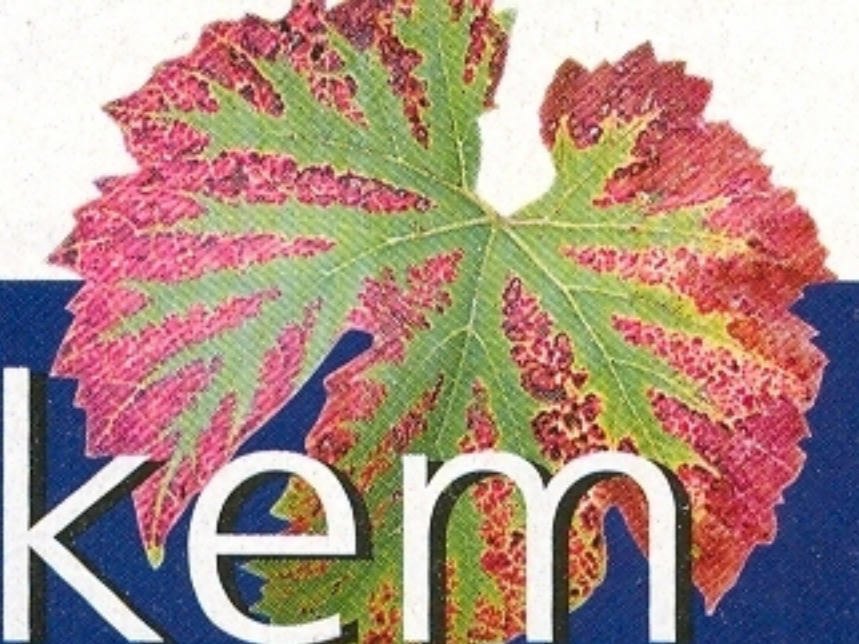


Réva pod Blaníkem



Pěstování révy vinné již není zdaleka výsadou nejteplejších oblastí naší republiky. O tom, že se pod bájným vrchem Blaníkem podařilo shromáždit sbírku tří set odrůd révy, jsme se byli přesvědčit v obci Kladruby, kde žije se svou rodinou Zdeněk Jedlička.

Olympia – interspecifická perspektivní odrůda. Méně odolná vůči suchu. Zraje v polovině srpna.

Za minulého režimu, kdy sehnat cokoliv byl velký problém, si množil pro sebe ovocné dřeviny a dělal různé pokusy. O přebytky byl velký zájem a tak občas kamarádům a známým něco přenechal. Když potom bylo možné z tohoto hobby udělat vedlejší živnost, neváhal. A tak se po práci mechanika v kladrubském ústavu věnuje rodinné ovocné školce. Lákala ho také myšlenka shromáždit určitý genofond a začít šlechtit nové odrůdy. Genofond už by měl, ale horší je to s časem. „Potřeboval bych dva životy, abych to všechno zvládnul“, říká nadšený a činorodý školkař a vinař Zdeněk Jedlička.

Jeho rodina se přistěhovala do Kladrub, když mu byl jeden rok. Nejdříve žili v bytovce, ale nyní již několik let bydlí v domě se zahradou na okraji obce. Již před patnácti lety Zdeněk koupil pozemek a vysadil několik prvních hlav. V té době byl, co se révy týče, úplně na začátku. Proč si vybral v nadmořské výšce kolem 470 m zrovna révu, zajímalo mě: „Protože si každý ťukal na hlavu. Chtěl jsem jim dokázat, že to jde. Také nikdo nevěřil, že tu půjdou broskvoně. Jde to tady, ale člověk musí být beran, tvrdohlavej. Chce to zkoušet a zkou-

šet.“ Spousta pokusů a také omylů provázela Zdeňka Jedličku, ale byly korunovány úspěchem. Dnes má na svém pozemku padesát odrůd velmi odolných broskvoní a téměř tři stovky odrůd révy vinné. Na otázku, kde je možné sehnat takto široký sortiment, Zdeněk Jedlička odpovídá: „Mám určité zdroje, spousta kamarádů.“ Hodně odrůd je z oblasti bývalého Sovětského svazu a ze sousedních zemí.“ Révový materiál takto získaný roubuji na certifikované podnože. To je podmínka pro množení a prodej širokého spektra odrůd. U roubů musím znát původ, nekoupím je někde na tržišti. Každá odrůda chce trochu něco jiného. Snažím se co nejvýhodněji zkombinovat odrůdu s podnoží.“

Zdeněk Jedlička za patnáct let shromáždil na tři sta odrůd révy vinné, o své sbírce říká: „Měl jsem jich ještě více, ale neustále je obměňuji. Zkouším je na mrazuodolnost a na houbové choroby. Specializuji se hlavně na rezistenty. Když zjistím, že odrůdě se tady opravdu nedaří, vyřadím ji.“

A které odrůdy musely být takto vyřazeny? „Celkově je trochu problém s evropskými odrůdami. Mají sice krásné plody, ale právě také problém s mrazuodolností. Je tam také větší citlivost na houbové choroby. Hodně se dá ovlivnit agrotechnikou. Hlavně, aby réva byla v místě, kde proudí vzduch a rychle osychala. Mnohdy bývá problém v tom, že réva zakládá květy již v předchozím roce, přibližně koncem května až do konce července. V tuto dobu hraje velkou roli dostatečné oslunění révy, vláha a živiny. Když v té době nemá optimální podmínky, příští rok nemáte tak kvalitní hrozen. Pokud přijdou velké mrazy, a hlavní pu-



Acolon – moštová odrůda

Ametyst – velmi atraktivní hrozen, středně pozdní odrůda





Jalovenskij Ustojčivij – interspecifická perspektivní stolní odrůda s vyšší odolností proti mrazu

pen omrzne, vyraší většinou postranní pupeny, ale ty už jsou mnohem méně kvalitní. Loňská mírná zima révě v nevinařských oblastech velmi prospěla.“

Jaké odrůdy do podobných podmínek můžete doporučit? „Polar je tutovka. Tato bílá odrůda je hodně raná a odolná. Zatím jsem s ní tady neměl problémy. Má sice střední hrozen, ale do vyšších poloh je jako dělaná. Jedinou její nectností asi je, že na ní jdou vosy, což by mohl být problém na pergole. Tam bych doporučil třeba Iličevský raný. Je to hodně odolná odrůda. Doporučit mohu také Rondo, modrou univerzální odrůdu. Lze ji pěstovat ve vyšších polohách a můžete z ní udělat i víno. Dále Krystal a Prim. To jsou celkem známé odrůdy a samozřejmě Diamant a Arkádia (Nastja) a řada dalších.“

Jaké zkušenosti máte s kupováním odrůd révy u nás, například někde na zahrádkářské výstavě? „Mnohdy tady koupíte révu bez označení. To bývá velký problém. Tady bychom měli potenciální zájemce varovat. Sám jsem se také napálil.“ A kde tedy nakupovat? „Ideálně asi přímo v ovocných školkách. Tam by měli ručit za kvalitu.“ Kolik odrůd jste schopni případnému zájemci nabídnout? „Loni to bylo přes devadesát odrůd, ale je to omezeno počtem. Názvy však mnohdy lidem nic neřeknou. Mám k tomu zpracované tabulky, kde je vše důležité přehledně uvedeno.“

„Člověk, který chce začít pěstovat révu, by si o ní měl nejprve něco přečíst. Vyhnete se tak případným zklamáním a neúspěchům. Na trhu existuje řada kvalitních publikací našich renomovaných odborníků zabývajících se touto problematikou, např. prof. Krause, Ing. Pavlouška a také mnoho článků a praktických rad v časopise Zahrádkář. U révy nejde jen vykopat jámu, zasadit ji a je hotovo,“ říká Zdeněk a pokračuje: „Musíte si uvědomit, že ji sázíte na dvacet třicet let. Jáma by měla být hluboká aspoň osmdesát centimetrů a pro jednotlivý keř stejně tak široká. My tady pod Blaníkem máme nevýhodu, že je tu příliš nízký půdní horizont. Proto mi nezbyvalo nic jiného, než si to nechat vyhrábnout bagrem.“

Jaké další doporučení pro budoucího pěstitele révy máte? „Réva poměrně hluboko koření. Proto je nutné dát živiny a méně pohyblivé prvky při výsadbě do větší hloubky. Optimální je vycházet z půdního rozboru. Důležitý je humus, na který se živiny váží. Z mých zkušeností je pro révu velmi dobrý koňský kompost. Když podceníte přípravu před výsadbou a vlastní výsadbu, je to na hroznech znát.“

Půdní podmínky, i když jsou nepříznivé, můžeme ovlivnit. Důležité je však především stanoviště: „Obecně se ví, že je třeba vybírat chráněnou polohu na jižním svahu. Pokud nemáme jižní expozici, vhodná je i jihozápadní a pokud to je možné, sázet ke stěně. Určitě pak musíme vybrat ranou odrůdu.“

Lidé, kteří nemají vhodné podmínky pro pěstování révy, to často řeší výsadbou révy do skleníku. Pan Zdeněk toto nevidí jako optimální: „Dáte si révu do skleníku, ten vám přes zimu nepromrzne, takže se namnoží roztoči. Pod révu dáte na jaře



Phoenix – interspecifická, univerzální odrůda

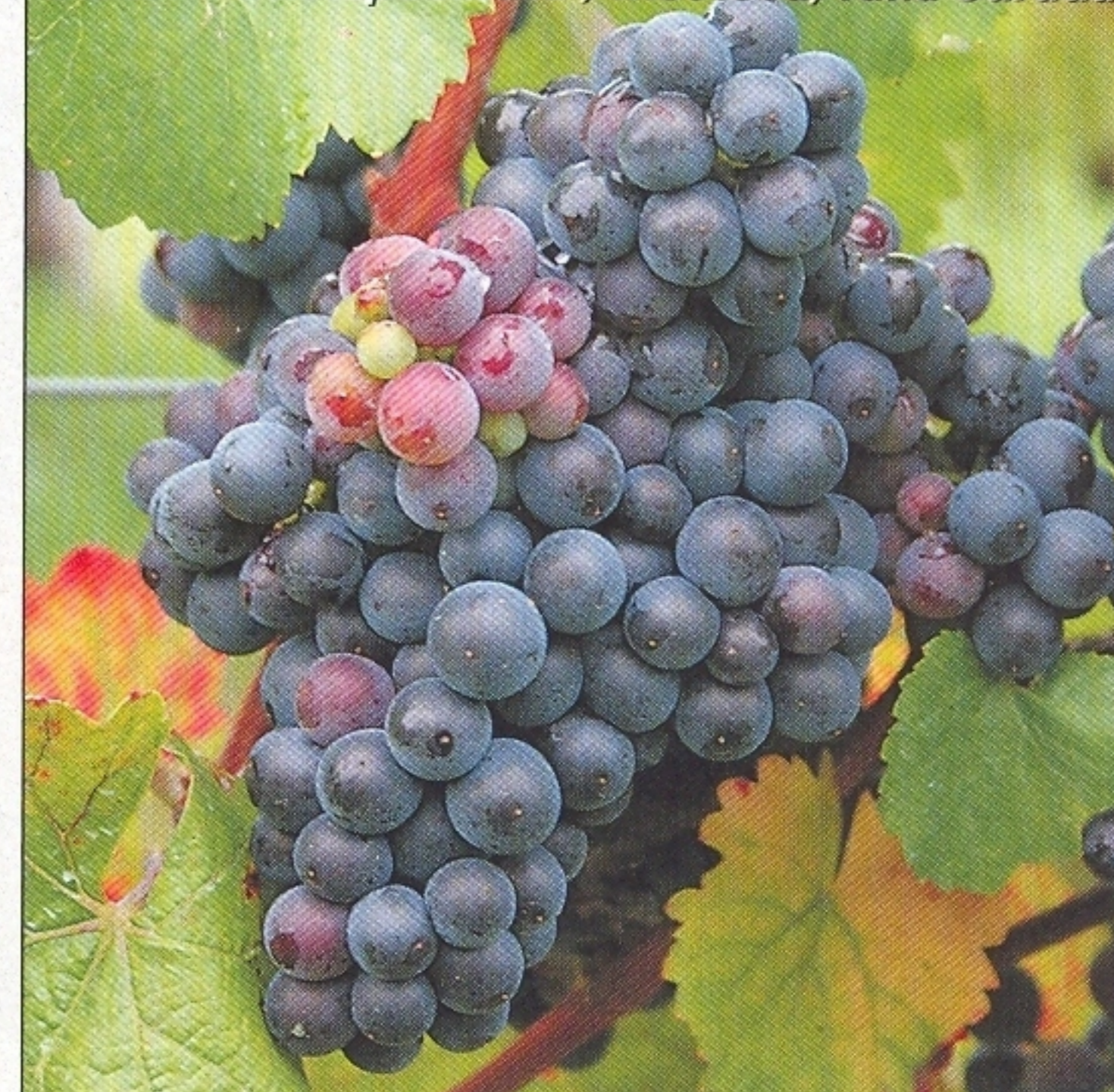


Regent

Agt – interspecifická perspektivní a univerzální odrůda. Zraje v polovině srpna.

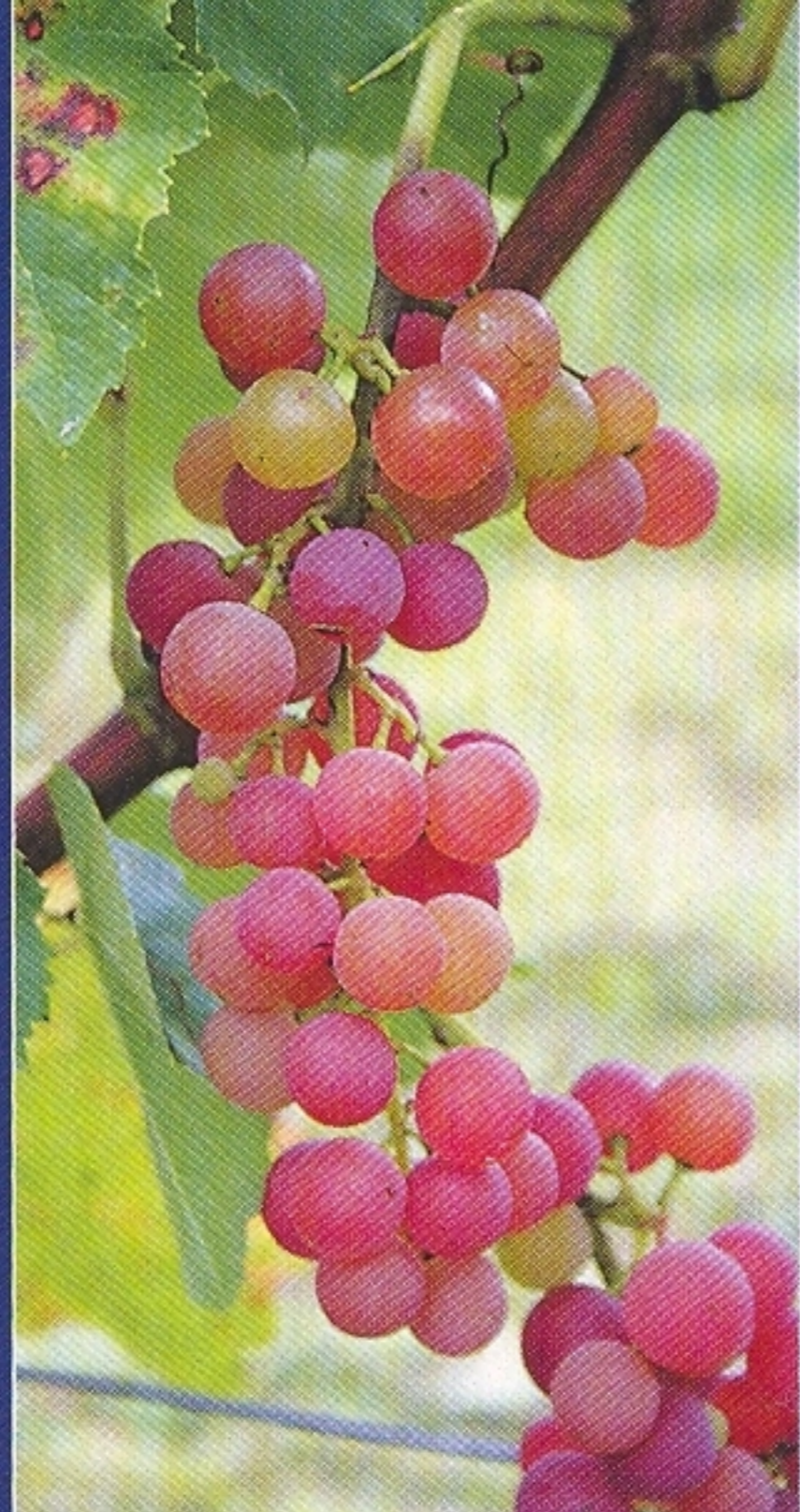


Eszter – interspecifická, moštová, raná odrůda





Suvenyr – interspecifická, atraktivní tvar



Vanesa – bezsemenná, perspektivní odrůda



Medula – interspecifická, raná, atraktivní odrůda



Zemčučina – středně raná, atraktivní odrůda



Dněstrovskij – interspecifická, pozdní odrůda



Krystal – interspecifická perspektivní odrůda. Zraje koncem srpna.

zeleninu a první co budete muset udělat, je stříkat proti škůdcům a chorobám a to včetně zeleniny. Navíc réva ve skleníku brzy naraší a pozdní mrazíky ji mohou i ve skleníku poškodit. Já osobně bych tuto eventualitu zvažoval."

Kromě stolních odrůd se na zahrádkách pěstují i moštové k přímému konzumu: „Ano, to se dá. Například Dornfelder, Bianka, Iljičevský raný, Irsay Olivér atd. Také Krystal je univerzální jako moštová i stolní,“ vysvětluje pan Zdeněk.

Za důležitý moment pokládá neuspěchat plodnost révy: „Réva musí nejdříve dobře zakořenit. Pokud lidé zasadí na jaře révu, mohou se ještě týž rok pochlubit hrozny, což není vyloučené. Některé rezistenty mohou plodit již v roce výsadby. Tím se ale zbrzdí keř ve vývoji. Réva si vyčerpá mnohem více živin, dřevo nemusí dobře vyžrát a pak snadněji namrzne. Já první dva roky po výsadbě odstraňuji všechny květy a nechám révou sazenici dobře prokořenit. Třetím rokem pak mohu očekávat první kvalitní hrozny.“

A co termín výsadby. Doporučujete jaro nebo podzim? „Lepší je samozřejmě podzim. V našem případě to nejde. Révu vyoráme až po přejití prvních mrazů. Sazenice třídíme, ošetřujeme proti roztočům a plísním, seřízneme na dvě očka a zavoskujeme proti vyschnutí. S takovou sazenicí již není žádná práce. Za-

hrozem, tak zaštipnout za každým čtvrtým listem. Pro zachování listové plochy je nutné, aby za posledním hrozem na letorostu zbyvalo asi 10–15 listů. Je to pracné, ale získáte tak cukr.“

Lze na zahrádce pěstovat révu bez postřiků? „Postřiky je třeba dělat i u rezistentů. Žádná rezistentní odrůda není stoprocentně rezistentní na všechno. Používám postřik aspoň před květem a po odkvětu univerzálními prostředky, např. Quadris, Folpan apod. Postřiky je vhodné obměňovat z důvodu rezistence. Při jarním postřiku doporučuji keře doslova omýt Sulkou, což působí proti padlí a roztočům.“

Pěstování révy je téma velice obsáhlé a nelze jej vtěsnat do jednoho rozhovoru, co byste na závěr vzkázal zájemcům o pěstování révy? „Hledání informací v publikacích a zkušenosti jiných pěstitelů jsou nedílnou sou-

částí cesty, která vede k úspěchu. Přejí všem pěstitelům kvalitní výsledky při této bohublé činnosti.“

Připravil Jan Stanzel

„Odrůda je matkou vína, půda a poloha jsou otcem vína a ročník je jeho osudem.“



Nimrang – interspecifická, atraktivní, pozdní odrůda vhodná do skleníku



**OVOCNÁ ŠKOLKA
POD KOSTELÍKEM**
výroba a prodej
ovocných
(i netradičních druhů)
stromků a révy vinné

257 62 Kladruby u Vlašimí 63
Tel.: 737 734 248
www.jedlickakladruby.wz.cz